

WYMAGANIA EDUKACYJNE I SPOSOBY ICH POMIARU DLA PRZEDMIOTU MUZYKA W SZKOLE PODSTAWOWEJ KL. IV-VII

Nauczyciel dokonując oceny osiągnięć uczniów bierze pod uwagę:

- wysiłek wkładany w wywiązywanie się z obowiązków wynikających ze specyfiki zajęć,
- indywidualne predyspozycje ucznia,
- uzyskany przez niego poziom wiedzy i umiejętności w zakresie różnych form aktywności muzycznej (umiejętność śpiewania, gra na instrumentach, działania twórcze, słuchanie muzyki),
- wiadomości z teorii muzyki (historia muzyki, zasady muzyki) sprawdzane za pomocą wypowiedzi ustnych, kartkówek i sprawdzianów pisemnych,
- zaangażowanie w ćwiczenia twórcze,
- estetykę zeszytu ćwiczeń i zeszytu przedmiotowego,
- prace domowe,
- oceny ze sprawdzianów w kl. IV i w kl. V dotyczących wiedzy dotyczącej kultury muzycznej i zasad muzyki,
- szacunek do pracy koleżanek i kolegów,
- aktywność na lekcjach oraz udział w muzycznych zajęciach pozalekcyjnych.

Nauczyciel ocenia wg następującego podziału:

1. Przygotowanie do zajęć

Przygotowanie wszystkich materiałów do realizacji tematu. Sprawdzanie kilka razy w semestrze w przypadkowo wybranych terminach.

Sprawdzeniu podlegać będą: zeszyt przedmiotowy, zeszyt ćwiczeń, podręcznik.

W każdym semestrze uczeń może zgłosić jedno nieprzygotowanie. Każde następne będzie równoznaczne z otrzymaniem oceny niedostatecznej. W razie pracy zdalnej bierze się pod uwagę obecność oraz uczestniczenie w zajęciach.

2. Wiadomości:

- poznanie oraz prawidłowe stosowanie podstawowych pojęć z dziedziny muzyki,
- poznanie zasad pisma nutowego
- poznanie wiadomości o podstawowych elementach i formach muzyki oraz tańca,
- rozpoznawanie brzmienia instrumentów muzycznych,

- poznanie kultury i obyczajów różnych regionów ze szczególnym uwzględnieniem własnego,
- znajomość różnego typu piosenek, pieśni patriotycznych, historycznych, religijnych obrzędowych,
- znajomość wybitnych dzieł muzycznych, twórczości kompozytorów, epok.

Zakres wiadomości ocenianych w klasie IV - VII:

1. Zapis nutowy: pięciolinia, klucz wiolinowy, wartości rytmiczne nut i pauz, metrum na $\frac{2}{4}$, $\frac{3}{4}$, $\frac{4}{4}$, $\frac{3}{8}$, $\frac{6}{8}$, takt, akcent, gama C – dur, solmizacja i nazwy literowe dźwięków.
2. Znaki chromatyczne – przygodne i przykluczowe, (bemol, krzyżyk, kasownik), zapis i gra na instrumencie.
3. Kontrasty muzyczne: cicho – głośno, wolno – szybko, nisko – wysoko, krótko – długo.
4. Budowa formalna utworów: (muzyczne pytania i odpowiedzi AB, ABA.
5. Jednogłosowość i wielogłosowość, linia melodyczna i akompaniament.
6. Gama i trójdźwięk (dur i mol): zasady budowy, do jednego znaku chromatycznego.
7. Polskie tańce narodowe: polonez, krakowiak, kujawiak, mazur, oberek, (charakterystyczne cechy, regiony Polski).
8. Polska muzyka ludowa i artystyczne opracowania muzyki ludowej, sylwetka Oskara Kolberga.
9. Instrumenty perkusyjne melodyczne i niemelodyczne, instrumenty strunowe (geneza powstania, źródło dźwięku).
10. Sylwetki kompozytorów: F. Chopin, S. Moniuszko, H. Wieniawski, L. van Beethoven, O. Kolberg.
11. Rodzaje muzyki (tzw. klasyczna, ludowa, popularna), oraz jej funkcji (rytualno – obrzędowa, sygnalizacyjna, rozrywkowa).
12. Elementy muzyki: rytm, melodia, tempo, dynamika, artykulacja, harmonia, barwa.
13. Wielogłosowość (ćwiczenia w kanonie np.: gamy, współbrzące interwały i trójdźwięki do dwóch znaków chromatycznych).
14. Tańce dawne i współczesne: opanowanie kroków pawany, samby, czaczy, rock and rolla.
15. Rytm polskich tańców narodowych w artystycznych opracowaniach.
16. Duże formy sceniczne:: opera, balet, twórcy.
17. Wariacje: opracowywanie wariantów tematu.
18. Muzyka ilustracyjna i programowa: orkiestra symfoniczna, dyrygent, partytura, batuta, strojenie instrumentów.
19. Instrumenty dęte drewniane i dęte blaszane: budowa, brzmienie, zasady działania, zastosowanie.
20. Sylwetki wybitnych muzyków – wykonawców (kompozytorzy, wokaliści, instrumentalisci, dyrygenci).

Wiedza rzeczowa jest oceniana poprzez – odpowiedzi ustne, ćwiczenia, kartkówki, sprawdziany.

3. Umiejętności praktyczne:

- a) śpiew,
- b) gra na instrumencie,
- c) analiza utworów muzycznych,
- d) zadania twórcze,
- e) aktywność na lekcji,
- f) samodzielne prace w zeszycie ćwiczeń i zeszycie przedmiotowym.

Przy wystawianiu oceny za śpiew bierze się pod uwagę:

- a) prawidłową intonację,
- b) poprawność rytmiczną,
- c) dykcję,
- d) artykulację,
- e) zastosowaną dynamikę,
- f) właściwe tempo utworu,
- g) prawidłowy oddech,
- h) interpretację wokalną,
- i) ogólny wyraz artystyczny.

Przy wystawianiu oceny za grę na instrumencie bierze się pod uwagę:

- a) poprawność melodyczną i rytmiczną (płynność gry),
- b) właściwe tempo gry,
- c) prawidłową artykulację,
- d) prawidłowe frazowanie,
- e) ogólny wyraz artystyczny,
- f) przestrzeganie zasad bezpieczeństwa podczas gry.

Przy wystawianiu oceny za analizę utworów muzycznych, połączoną ze znajomością podstawowych wiadomości i terminów muzycznych bierze się pod uwagę:

- a) zaangażowanie i postawę podczas słuchania,
- b) rozpoznawanie brzmienia poznanych instrumentów i głosów,
- c) rozpoznawanie w słuchanych utworach polskich tańców narodowych,
- d) rozumienie zapisu nutowego, różnych oznaczeń,
- e) podstawowe wiadomości o poznanych kompozytorach.

Przy wystawianiu oceny za działania twórcze – wokalne i instrumentalne (zaleca się odpytywanie tylko uczniów chętnych) bierze się pod uwagę:

- a) prawidłową rytmizację tekstów,
- b) zgodność akcentów mowy z akcentami muzycznymi,
- c) umiejętność korzystania ze zdobytej wiedzy i umiejętności przy wykonywaniu zadań twórczych,
- d) umiejętność umuzycznienia tekstów,
- e) tworzenia akompaniamentów.

3. **Opinia.**

Na ocenę z opinii uczeń oceniany jest za zaangażowanie i zainteresowanie przedmiotem. Składają się na nią przede wszystkim:

- wysiłek wkładany w wykonywanie ćwiczeń praktycznych,
- odpowiednie wykorzystanie swoich możliwości i uzdolnień,
- pracowitość i chęć doskonalenia swoich umiejętności,
- aktywność na lekcji,
- umiejętność pracy w zespole,
- kulturę osobistą i bezpieczeństwo podczas gry na instrumentach,
- udział w zajęciach pozalekcyjnych

Za aktywną postawę na lekcji uczeń może otrzymać ocenę dobrą lub bardzo dobrą. Jeśli wykaże się wiedzą lub umiejętnościami wykraczającymi poza ustalone wymagania, wówczas otrzyma ocenę celującą. Za systematyczną i bardzo dobrą pracę w szkolnym chórze lub zespole muzycznym i udział w jego występach, uczeń ma podwyższoną ocenę z muzyki o jeden stopień.

4. **Ocena za zeszyt przedmiotowy i zeszyt ćwiczeń.**

Przy wystawianiu oceny za zeszyt przedmiotowy i zeszyt ćwiczeń bierzemy pod uwagę:

- estetykę ogólną,
- systematyczność,
- prace domowe odrabiane przez ucznia samodzielnie.

Za niewykonanie ćwiczenia w wyznaczonym terminie uczeń otrzymuje ocenę niedostateczną.

Poprawa oceny

Każdy uczeń ma prawo do poprawy oceny. Jeśli na 2 tygodnie przed wystawieniem oceny śródrocznej lub końcoworocznej zgłosi on chęć poprawienia jej, napisze test kontrolny adekwatny do oceny i wykona dwa ćwiczenia muzyczne o tematyce określonej przez nauczyciela. Poprawa oceny przez ucznia ma charakter dobrowolny i odbywa się na zajęciach edukacyjnych.

Ocena semestralna i końcoworoczna

Ocena semestralna jest wyznacznikiem ocen uzyskanych przez ucznia z uwzględnieniem ocen cząstkowych zdobytych przez ucznia w danym semestrze wg podziału.

Przygotowanie do zajęć	Wiadomości	Umiejętności praktyczne	Opinia	Ocena za zeszyt przedmiotowy i zeszyt ćwiczeń
10%	20%	10%	50%	10%

Ocena końcoworoczna z muzyki jest średnią z ocen semestralnych.

Szczegółowe wymagania stawiane uczniom w klasie IV - VII

Ocena celująca.

Ocenę celującą otrzymuje uczeń, który opanował umiejętności i wiadomości wymagane na ocenę bardzo dobrą. Ponadto powinien wyróżnić się przynajmniej jedną z wymienionych aktywności:

- aktywnie uczestniczy w życiu muzycznym szkoły lub poza szkołą (np. w różnych zespołach placówek wychowania pozaszkolnego),
- brać udział w konkursach, festiwalach, przeglądach muzycznych na szczeblach gminnym, powiatowym, wojewódzkim.

Ocenę bardzo dobrą otrzymuje uczeń, który:

- bardzo dobrze śpiewa pod względem intonacyjnym i rytmicznym,
- potrafi zaśpiewać z pamięci kilka piosenek (w tym hymn państwowy) z podręcznika,
- potrafi samodzielnie rytmizować teksty piosenek,
- gra na instrumencie całe melodie pod względem melodycznym i rytmicznym,
- zna podstawowe pojęcia muzyczne,
- rozumie zapis nutowy i potrafi się nim posługiwać,
- zna nazwiska oraz twórczość wybitnych polskich kompozytorów poznanych w kl. IV - VII,
- potrafi rozpoznać i określić charakterystyczne cechy utworów muzycznych oraz tańców narodowych,
- zna grupy instrumentów muzycznych,
- na bieżąco prowadzi zeszyt przedmiotowy i zeszyt ćwiczeń.

Ocenę dobrą otrzymuje uczeń, który:

- w śpiewie popełnia drobne błędy (głównie rytmiczne),
- potrafi zaśpiewać z pamięci kilka piosenek (w tym hymn państwowy) z podręcznika,
- samodzielnie rytmizuje teksty piosenek,
- w grze na instrumencie popełnia drobne błędy rytmiczne,
- zna podstawowe pojęcia i terminy muzyczne,
- zna nazwiska wybitnych polskich kompozytorów,
- określa charakterystyczne cechy słuchanego utworu, wymienia grupy instrumentów,
- potrafi rozpoznać podczas słuchania tańce narodowe i określić ich cechy,
- na bieżąco prowadzi zeszyt przedmiotowy i zeszyt ćwiczeń.

Ocenę dostateczną otrzymuje uczeń, który:

- w śpiewie popełnia dużo błędów (głównie intonacyjnych),
- potrafi zaśpiewać hymn państwowy z pomocą tekstu w podręczniku,
- potrafi zaśpiewać 2 dowolnie wybrane piosenki z podręcznika,
- z pomocą nauczyciela rytmizuje teksty piosenek,
- zna tylko niektóre podstawowe pojęcia i terminy muzyczne,
- próbuje dobrać do piosenki najprostszy akompaniament perkusyjny,
- wymienia nazwy polskich tańców narodowych,
- zeszyt ćwiczeń i zeszyt przedmiotowy prowadzi niestarannie.

Ocenę dopuszczającą otrzymuje uczeń, który:

- zamiast śpiewania – rytmizuje tekst,
- z pomocą nauczyciela wykonuje najprostsze polecenia – ćwiczenia rytmiczne,
- myli terminy i pojęcia muzyczne,
- jest mało aktywny i niechętnie podejmuje działania muzyczne,
- braki w zeszycie ćwiczeń i zeszycie przedmiotowym są nieuzupełnione.

Ocenę niedostateczną uczeń otrzymuje tylko w sytuacjach wyjątkowych. Mimo usilnych starań nauczyciela uczeń ma negatywny stosunek do przedmiotu oraz posiada bardzo duże braki z zakresu ustalonych podstawowych wymagań edukacyjnych, dotyczących wiadomości i umiejętności. Mimo pomocy nauczyciela nie potrafi i nie chce wykonać nawet najprostszych poleceń wynikających z programu. Nie prowadzi również zeszytu ćwiczeń ani zeszytu przedmiotowego.

W przypadku wystąpienia mutacji u chłopców ocenie podlegać będzie nie śpiew, a rytmiczna recytacja tekstu piosenki zgodnie ze szczegółowymi wymaganiami.